A BÍRÓSÁG ÍTÉLETE (nagytanács)

2011. május 24.*

A C-53/08. sz. ügyben,

az EK 226. cikk alapján kötelezettségszegés megállapítása iránt a Bírósághoz 2008. február 12-én,

az **Európai Bizottság** (képviselik: G. Braun és H. Støvlbæk, meghatalmazotti minőségben, kézbesítési cím: Luxembourg)

felperesnek,

támogatja:

Nagy-Britannia és Észak-Írország Egyesült Királysága (képviseli S. Behzadi-Spencer, meghatalmazotti minőségben)

beavatkozó,

* Az eljárás nyelve: német.

az **Osztrák Köztársaság** (képviselik: E. Riedl, M. Aufner és G. Holley, meghatalmazotti minőségben)

alperes ellen,

támogatják:

a **Cseh Köztársaság** (képviseli: M. Smolek, meghatalmazotti minőségben),

a **Németországi Szövetségi Köztársaság** (képviselik: M. Lumma és J. Kemper, meghatalmazotti minőségben),

a **Francia Köztársaság** (képviselik: G. de Bergues és B. Messmer, meghatalmazotti minőségben),

a **Lett Köztársaság** (képviselik: L. Ostrovska, K. Drēviņa és J. Barbale, meghatalmazotti minőségben),

a **Litván Köztársaság** (képviselik: D. Kriaučiūnas és E. Matulionytė, meghatalmazotti minőségben),

a **Magyar Köztársaság** (képviselik: Somssich R., Veres K. és Fehér M., meghatalmazotti minőségben),

a **Lengyel Köztársaság** (képviselik: M. Dowgielewicz és C. Herma, valamint D. Lutostańska, meghatalmazotti minőségben),

a **Szlovén Köztársaság** (képviselik: V. Klemenc és Ž. Cilenšek Bončina, meghatalmazotti minőségben),

a **Szlovák Köztársaság** (képviseli: J. Čorba, meghatalmazotti minőségben)

beavatkozók,

benyújtott keresete tárgyában,

A BÍRÓSÁG (nagytanács),

tagjai: V. Skouris elnök, A. Tizzano, J. N. Cunha Rodrigues, K. Lenaerts, J.-C. Bonichot, A. Arabadjiev (előadó), J.-J. Kasel tanácselnökök, R. Silva de Lapuerta, Juhász E., G. Arestis, M. Ilešič, C. Toader és M. Safjan bírák,

főtanácsnok: P. Cruz Villalón,
hivatalvezető: M.-A. Gaudissart egységvezető,

tekintettel az írásbeli szakaszra és a 2010. április 27-i tárgyalásra,

a főtanácsnok indítványának a 2010. szeptember 14-i tárgyaláson történt meghallgatását követően,

meghozta a következő

Ítéletet

1 Keresetével az Európai Közösségek Bizottsága a Bíróságtól annak megállapítását kéri, hogy Osztrák Köztársaság – mivel a közjegyzői hivatás gyakorlását állampolgársági feltételhez kötötte, és a közjegyzői hivatás tekintetében nem ültette át a 2001. május 14-i 2001/19/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvvel (HL L 206., 1. o.; magyar nyelvű különkiadás 5. fejezet, 4. kötet, 138. o.) módosított, a legalább hároméves szakoktatást és szakképzést lezáró felsőfokú oklevelek elismerésének általános rendszeréről szóló, 1988. december 21-i 89/48/EGK tanácsi irányelvet (HL L 19., 16. o.; magyar nyelvű különkiadás 5. fejezet, 1. kötet, 337. o.; a továbbiakban: 89/48 irányelv) és/vagy a szakmai képesítések elismeréséről szóló, 2005. szeptember 7-i 2005/36/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvet (HL L 255., 22. o.) – nem teljesítette az ezen irányelvekből, valamint az EK 43. és az EK 45. cikkből eredő kötelezettségeit.

Jogi háttér

Az uniós jog

2 A 89/48 irányelv tizenkettedik preambulumbekezdése kimondta, hogy „a felsőfokú oklevelek elismerésének általános rendszere semmiképpen sem sérti [helyesen: sem érinti] az [EK 45. cikk] alkalmazását”.

3 A 89/48 irányelv 2. cikke a következőképpen fogalmazott:

„Ezt az irányelvet a tagállamok minden olyan állampolgárára alkalmazni kell, aki önálló vállalkozóként vagy munkavállalóként egy másik tagállamban kíván egy szabályozott szakmát gyakorolni.

Ez az irányelv nem vonatkozik azokra a foglalkozásokra, amelyekkel az oklevelek tagállamok általi kölcsönös elismeréséről szóló külön irányelv foglalkozik.”

4 A közjegyzői hivatásra nem vonatkozik semmiféle olyan szabályozás, amelyre a fent hivatkozott 2. cikk második bekezdése utal.

5 A 89/48 irányelv átültetésére előírt határidő az irányelv 12. cikkének megfelelően 1991. január 4-én járt le.

6 A 2005/36 irányelv 62. cikke 2007. október 20-i hatállyal hatályon kívül helyezte a 89/48 irányelvet.

7 A 2005/36 irányelv (9) preambulumbekezdése a következőképpen fogalmaz:

„Fenntartva a letelepedés szabadsága tekintetében a különböző hatályos elismerési rendszerek alapjául szolgáló elveket és biztosítékokat, e rendszerek szabályait a tapasztalatok tükrében tökéletesíteni kell. Ezenkívül, a vonatkozó irányelveket számos alkalommal módosították, és rendelkezéseiket az alkalmazandó elvek egységesítése útján át kell szervezni és ésszerűsíteni. Ezért a [89/48 irányelvet] le kell cserélni."

8 Ezen irányelv (14) preambulumbekezdése kimondja:

„A [89/48 irányelv] által létrehozott elismerési mechanizmus változatlan marad. […]"

9 A 2005/36 irányelv (41) preambulumbekezdése kimondja, hogy ez az irányelv „nem előzi meg [helyesen: nem érinti] a[z] [EK] 39. cikk (4) bekezdése és a[z] [EK] 45. cikk alkalmazását mindenekelőtt [helyesen: többek között] a közjegyzők vonatkozásában."

A nemzeti szabályozás

A közjegyzői hivatás általános szabályozása

10 A osztrák jogrendben a közjegyzők tevékenységüket szabad foglalkozás keretében végzik. A közjegyzői hivatás szabályozását a közjegyzői karra vonatkozó 1871. július 25-i rendelet (Notariatsordnung, RGBl. 75/1871. sz.) tartalmazza, a BGBl. I., 164/2005. számában kihirdetett változatában (a továbbiakban: NO).

11 A NO 1. cikkének (1) bekezdése szerint a közjegyzőket „az állam nevezi ki és ruházza fel közhitelességgel annak érdekében, hogy közokiratot állítson ki és adjon ki olyan nyilatkozatokról, jogi aktusokról és tényekről, amelyek jogokat keletkeztethetnek, valamint annak érdekében, hogy a felek által rá bízott okiratokat megőrizze."

12 A NO 8. cikke értelmében a közjegyzők tevékenységüket az Osztrák Köztársaság egész területén gyakorolják.

13 A NO 9. cikkéből kitűnik, hogy a közjegyzők számát, illetékességét és székhelyét igazságügyminiszteri rendelet határozza meg.

14 A közjegyzők díjazását a közjegyzői díjakra vonatkozó, 1973. november 8-i módosított törvény (Bundesgesetz über den Notariatstarif [Notariatstarifgesetz], BGBl. 576/1973. sz.) és a közjegyzők mint bírósági megbízottak díjazásáról szóló,

1971. március 3-i módosított törvény (Bundesgesetz über die Gebühren der Notare als Beauftragte des Gerichtes [Gerichtskommissionstarifgesez] BGBl. 108/1971. sz.).

15 A NO 6. cikke (1) bekezdésének a) pontja alapján közjegyzői tisztséget kizárólag osztrák állampolgár tölthet be.

A közjegyzői tevékenység

16 Az osztrák jogrendben a közjegyzőkre bízott feladatokat három kategóriába lehet csoportosítani.

17 Elsősorban, az NO 1. cikkének (1) bekezdése alapján, a közjegyző hatáskörébe tartozik az okiratok és megállapodások hitelesítése. A közjegyző közreműködése a hitelesítendő okirat rendeltetésétől függően lehet kötelező vagy alapulhat a felek választásán. A közjegyző az eljárása során megállapítja az okirat kiállításához szükséges, törvényben előírt összes feltétel fennállását, a felek jog- és cselekvőképességét.

18 A polgári eljárásról szóló, 1895. augusztus 1-jei módosított rendelet (Gesetz über das gerichtliche Verfahren in bürgerlichen Rechtsstreitigkeiten [Zivilprozessordnung], RGBl. 113/1895. sz.; a továbbiakban: ZPO) 292. cikkének (1) bekezdése – amely e rendelet második részének „okirati bizonyítékok" című III. fejezetében szerepel – kimondja, hogy a közjegyzői okirat bizonyító erővel rendelkezik. E rendelkezés szerint a közokiratok – vagyis többek között azon okiratok, amelyeket közhitelességgel felruházott személy ügykörén belül, a megszabott alakban állított ki – teljesen bizonyítja

azt, amit e személy tanúsít. Az így tanúsított tények vagy események, valamint a hitelesítés hibás voltának bizonyítására az említett rendelkezés (2) bekezdésében foglaltak szerint van mód.

19 A ZPO 272. cikke kimondja a bizonyítékok bíróság általi szabad mérlegelésének elvét.

20 Az NO 3. cikke szerint a közjegyzői okirat bizonyos feltételek teljesülése esetén – mint amilyen többek között az adós végrehajtási eljárás alá vonása – bárminemű előzetes eljárás nélkül végrehajtható.

21 A végrehajtásról szóló, 1986. május 27-i módosított rendelet (Gesetz über das Exekutions- und Sicherungsverfahren [Exekutionsordnung] RGBl. 79/1896. sz.) 1. cikke értelmében a NO 3. cikkében szereplő közjegyzői okiratok e rendelet értelmében és alkalmazásában végrehajtható okiratnak minősülnek.

22 A végrehajtásról szóló, módosított rendelet rendelkezéseiből kitűnik, hogy a közjegyzőnek a végrehajtással kapcsolatban nincsenek feladatai.

23 Másodsorban a NO 5. cikke értelmében a közjegyző hatáskörébe tartozik a magánokiratok elkészítése, valamint az e rendelkezésben taxatíve felsorolt eljárások esetében a felek képviselete.

24 Harmadsorban bizonyos nemperes eljárásokban a közjegyző – mint „Gerichtskommissär” – végzi a bírósági megbízottakról szóló, 1970. november 11-i törvénynek (BGBl. 343/1970) a BGBl. I., 112/2003. számában kihirdetett változata (Bundesgesetz über die Tätigkeit der Notare als Beauftragte des Gerichtes im

Verfahren außer Streitsachen [Gerichtskommissärsgesetz]; a továbbiakban: GKG) 1. cikkének (1) bekezdésében felsorolt tevékenységeket.

25 E tevékenységek között bizonyos az öröklési joggal kapcsolatos, az öröklés rendezésére irányuló feladatok szerepelnek, mint amilyen többek között a halál tényének megállapítása, a hagyatéki leltár elkészítése, az örökösök azonosítása, és a hagyaték megszerzésére vonatkozó nyilatkozataik beszerzése, a hagyaték megőrzése, valamint e célból biztosítási intézkedések foganatosítása.

26 A nemperes bírósági eljárásokra vonatkozó, módosított törvény (Bundesgesetz über das gerichtliche Verfahren in Rechtsangelegenheiten außer Streitsachen [Außerstreitgesetz] BGBl. I, 111/2003.; a továbbiakban: AußStrG) tartalmazza az erre vonatkozó részletes szabályokat. E törvény 144. cikkének (3) bekezdése kimondja, hogy a közjegyző köteles az iratokat haladéktalanul a bírósághoz továbbítani, ha a bíróság ezt kéri, vagy ha bírói döntés meghozatalára van szükség.

27 Emellett az AußStrG 160. és 161. cikkéből kitűnik, hogy a hagyaték megszerzésére vonatkozó nyilatkozatok ellentmondásossága esetén, és ha erre vonatkozóan semmiféle megállapodás nem született, a közjegyző köteles a bíróság elé utalni az ügyet, amely a felek igényeinek és felajánlott bizonyítékaiknak vizsgálatát követően meghatározza a felek jogait.

28 Az AußStrG 166. cikkének (2) bekezdése értelmében valamely dolognak a hagyaték körébe tartozásával kapcsolatos vitában a bíróság dönt.

29 Az AußStrG 177. és 178. cikkével összhangban a bíróság végzéssel adja át a hagyatékot az örökösöknek.

30 Az öröklési jog területén kívül a GKG értelmében a közjegyzőkre bízott más feladatok közé tartozik többek között az ingó és ingatlan javak értékének felbecslése, értékesítése, leltározása, valamint a vagyon megállapodás alapján történő megosztása.

31 A GKG 1. cikkének (2) bekezdése értelmében a közjegyzőknek nincs hatásköre többek között bírósági határozatok meghozatalára, bírósági egyezségről szóló jegyzőkönyv felvételére, valamint az AußStrG 79. cikke értelmében vett kényszerítő intézkedések alkalmazására.

32 A GKG 7. cikkének megfelelően a közjegyzőnek a bíróság által megszabott határidőn belül kell teljesítenie a jelen ítélet 24–30. pontjában ismertetett feladatokat. Az említett határidő elmulasztása esetén a közjegyző megbízását visszavonják, és másik közjegyzőt jelölnek ki helyette.

33 Ahogyan az a GKG 7a. cikkéből kitűnik, a közjegyző a fent említett feladatokat a bíróság felügyelete alatt végzi. E tekintetben a bíróság többek között lefolytathatja a szükséges vizsgálatokat, a közjegyzőtől jelentést kérhet annak tevékenységéről, és különböző megbízatásokat adhat ez utóbbinak. Emellett e rendelkezés (2) bekezdése értelmében a közjegyző által hozott intézkedésekkel vagy a közjegyző tevékenységével kapcsolatos vita esetén a bírósághoz kell fordulni.

A pert megelőző eljárás

34 A Bizottsághoz panaszt nyújtottak be amiatt, hogy Ausztriában a közjegyzői hivatás gyakorlása állampolgársági feltételhez van kötve. E panasz megvizsgálását követően a Bizottság 2000. november 8-i levelében felszólította az Osztrák Köztársaságot, hogy két hónapos határidőn belül terjessze elő észrevételeit, egyrészt az említett állampolgársági feltételnek az EK 45. cikk első bekezdésével való összhangjára, másrészt a közjegyzői hivatás tekintetében a 89/48 irányelv átültetésének elmaradására vonatkozóan.

35 Az Osztrák Köztársaság 2001. január 23-i levelében válaszolt az említett felszólító levélre.

36 2002. július 16-án a Bizottság kiegészítő felszólító levelet küldött e tagállamnak, amelyben az EK 43. cikkből, az EK 45. cikk első bekezdéséből, valamint a 89/48 irányelvből eredő kötelezettségek megszegését rótta fel neki.

37 Az említett tagállam a kiegészítő felszólító levélre 2002. szeptember 12-i levelében válaszolt.

38 A Bizottság, mivel nem győzték meg az Osztrák Köztársaság érvei, 2006. október 18-án indokolással ellátott véleményt küldött e tagállamnak, amelyben megállapította, hogy az nem teljesítette az EK 43. cikkből és az EK 45. cikk első bekezdéséből, valamint a 89/48 irányelvből eredő kötelezettségeit. A Bizottság felszólította az Osztrák Köztársaságot, hogy tegye meg a szükséges intézkedéseket ahhoz, hogy ezen indokolással ellátott véleményben foglaltaknak a vélemény kézhezvételétől számított két hónapon belül megfeleljen.

39 2006. december 19-i levelében az Osztrák Köztársaság előadta arra vonatkozó érveit, hogy a Bizottság álláspontja szerinte miért megalapozatlan.

40 A Bizottság ilyen körülmények között döntött úgy, hogy előterjeszti a jelen keresetet.

A keresetről

Az első kifogásról

A felek érvei

41 Első kifogásában a Bizottság annak megállapítását kéri a Bíróságtól, hogy az Osztrák Köztársaság azáltal, hogy a közjegyzői hivatás gyakorlását kizárólag saját állampolgárai számára tartja fenn, megszegte az EK 43. cikkből és az EK 45. cikk első bekezdéséből eredő kötelezettségeit.

42 A Bizottság mindenekelőtt azt hangsúlyozza, hogy a közjegyzői hivatás gyakorlása bizonyos tagállamokban semmilyen állampolgársági feltételhez nincs kötve, továbbá más tagállamok – mint például a Spanyol Királyság, az Olasz Köztársaság és a Portugál Köztársaság – e feltételt megszüntették.

43 A Bizottság elsősorban arra emlékeztet, hogy az EK 43. cikk az uniós jog egyik alapvető rendelkezése, melynek célja az, hogy valamely tagállam minden polgárának, aki – akár csupán másodlagos – lakóhely létesítésével egy másik tagállamban valamely önálló vállalkozói tevékenység gyakorlása végett letelepszik, a belföldiekkel azonos bánásmódot biztosítson, és megtilt az állampolgárságon alapuló bármilyen hátrányos megkülönböztetést.

44 A Bizottság, valamint Nagy-Britannia és Észak-Írország Egyesült Királysága azzal érvel, hogy az EK 45. cikk első bekezdését önállóan és egységesen kell értelmezni (a 147/86. sz., Bizottság kontra Görögország ügyben 1988. március 15-én hozott ítélet [EBHT 1988., 1637. o.] 8. pontja). Emellett e cikket szigorúan kell értelmezni annyiban, amennyiben a közhatalom gyakorlásához kapcsolódó tevékenységekre nézve kivételt állapít meg a letelepedés szabadsága alól (a 2/74. sz., Reyners-ügyben 1974. június 21-én hozott ítélet [EBHT 1974., 631. o.] 43. pontja).

45 Az EK 45. cikk első bekezdésében megfogalmazott kivételt tehát azon tevékenységekre kellene korlátozni, amelyek önmagukban közvetlen és sajátos részvételt jelentenek a közhatalom gyakorlásában (a fent hivatkozott Reyners-ügyben hozott ítélet 44. és 45. pontja). A Bizottság szerint a közhatalom fogalma magában foglalja az általános jogon túlmenő döntési jogkör gyakorlását, amely a mások akaratától független vagy akár azzal szemben történő cselekvés képességében nyilvánul meg. Közelebbről, a Bíróság ítélkezési gyakorlata szerint a közhatalom gyakorlása a kényszerítő jogkör alkalmazásaként jelenik meg (a C-114/97. sz., Bizottság kontra Spanyolország ügyben 1998. október 29-én hozott ítélet [EBHT 1998., I-6717. o.] 37. pontja).

46 A Bizottság és az Egyesült Királyság véleménye szerint a közhatalom gyakorlásában való részvétellel járó tevékenységeket meg kell különböztetni a köz érdekében végzett tevékenységektől. Ugyanis különféle szakmákat sajátos hatáskörökkel ruháznak fel a köz érdekében, azonban a közhatalom gyakorlásában való részvétel nélkül.

47 Emellett a Bizottság és az Egyesült Királyság emlékeztet arra, hogy az EK 45. cikk első bekezdése főszabály szerint meghatározott tevékenységekre vonatkozik, nem pedig valamely szakma egészére, kivéve azt az esetet, ha az érintett tevékenységek nem választhatók el az említett szakma gyakorlásával együtt járó tevékenységek összességétől.

48 A Bizottság másodsorban megvizsgálja az osztrák jog alapján a közjegyzők által végzett különböző tevékenységeket.

49 A Bizottság először is az okiratok és megállapodások hitelesítésével kapcsolatban azzal érvel, hogy a közjegyző a felek tájékoztatása után csupán tanúsítja azok akaratát, valamint joghatással ruházza azt fel. E tevékenység gyakorlása során a közjegyző a felekkel szemben semmiféle döntési jogkörrel nem rendelkezik.

50 Ez a közjegyzőkre bízott hitelesítés kétségkívül a szakértelem és feddhetetlenség magasabb szintjét követeli meg a közjegyzőktől, anélkül azonban, hogy a közhatalom gyakorlásában való közvetlen és sajátos részvételt jelentene. Az a tény, hogy e tevékenységet az osztrák jog a perek elkerülésére irányuló tevékenységnek tekinti, amelyet az állam azért bíz a közjegyzőkre, hogy ezzel a bíróságok munkaterhét csökkentse, nem jelenti azt, hogy az említett tevékenységet a közhatalmi feladatokkal egy tekintet alá lehet venni.

51 Emellett számos más feladatot, amelyet korábban közhatalmi tevékenységnek tekintettek, napjainkban magánkézbe adnak, vagy kiszerveznek.

52 Ami a közjegyzői okiratokhoz kapcsolódó bizonyítási rendszer sajátosságait illeti, hasonló bizonyító erővel más okiratok is rendelkeznek, anélkül hogy a közhatalom gyakorlása körébe tartoznának, mint például a hivatásos mezőőr, erdőőr és halőr által készített jegyzőkönyv.

53 A közokiratok végrehajthatóságát illetően a Bizottság úgy véli, hogy a végrehajtási záradék rávezetése megelőzi a tulajdonképpeni végrehajtást, anélkül hogy annak részét képezné. Így a végrehajthatóság biztosítása semmilyen kényszerítő jogkörrel nem ruházza fel a közjegyzőket, akik nem végrehajtó szervek. Másfelől bármely esetleges vitában a bíróság dönt, nem pedig a közjegyző.

54 Másodszor a közjegyző, mint „Gerichtskommissär" által végzett tevékenységet illetően a Bizottság úgy véli, hogy az nem tekinthető a közhatalom gyakorlásában való részvételnek, mivel a közjegyző e tevékenységgel kapcsolatban semmiféle döntési vagy kényszerítő jogkörrel nem rendelkezik, vagyis döntésének nem szerezhet érvényt valamely fél akarata ellenében. Mindenesetre az említett tevékenységek a bírói szervek tevékenységéhez képest előkészítő és járulékos jellegűek. Emellett a hagyaték megőrzésére irányuló biztosítási intézkedések foganatosításakor a „Gerichtskommissärnak" nincs valós mérlegelési lehetősége.

55 Harmadsorban a Bizottság az Egyesült Királysághoz hasonlóan úgy véli, hogy az uniós jognak a közjegyzői tevékenységre való utalást tartalmazó szabályai nem érintik az EK 43. cikk és az EK 45. cikk első bekezdésének e tevékenységre való alkalmazását.

56 Ugyanis mind a belső piacon az információs társadalommal összefüggő szolgáltatások, különösen az elektronikus kereskedelem, egyes jogi vonatkozásairól szóló, 2000. június 8-i 2000/31/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv (HL L 178., 1. o.; magyar nyelvű különkiadás 13. fejezet, 25. kötet, 399. o.) („elektronikus kereskedelemről szóló irányelv") 1. cikke (5) bekezdésének d) pontja, mind a 2005/36 irányelv (41) preambulumbekezdése csupán annyiban zárja ki a hatálya alól a közjegyzői tevékenységeket, amennyiben azok a közhatalom gyakorlásában való közvetlen és sajátos részvételnek minősülnek. Olyan fenntartásról van tehát szó, amely semmilyen hatással nincs az EK 45. cikk első bekezdésének értelmezésére. A belső piaci szolgáltatásokról szóló, 2006. december 12-i 2006/123/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv (HL 2006. L 376., 36. o.) 2. cikke (2) bekezdésének l) pontját illetően, amely

kizárja a közjegyzői tevékenységet ezen irányelv hatálya alól, a Bizottság kiemeli, hogy az a tény, hogy a jogalkotó valamely tevékenységnek az említett irányelv hatálya alól való kizárása mellett döntött, nem jelenti azt, hogy az EK 45. cikk első bekezdése alkalmazandó e tevékenységre.

57 A polgári és kereskedelmi ügyekben a joghatóságról, valamint a határozatok elismeréséről és végrehajtásáról szóló, 2000. december 22-i 44/2001/EK tanácsi rendeletet (HL 2001. L 12., 1. o.; magyar nyelvű különkiadás 19. fejezet, 4. kötet, 42. o; helyesbítés: HL L 242., 2006.9.5., 6. o.), valamint a nem vitatott követelésekre vonatkozó európai végrehajtható okirat létrehozásáról szóló, 2004. április 21-i 805/2004/EK európai parlamenti és tanácsi rendeletet (HL 143., 15. o.; magyar nyelvű különkiadás 19. fejezet, 7. kötet, 38. o.) illetően a Bizottság úgy véli, hogy e rendeletek csupán azon kötelezettséget fogalmazzák meg a tagállamok számára, hogy elismerjék és végrehajtsák a más tagállamokban elfogadott és végrehajtható okiratokat.

58 Emellett az európai részvénytársaság (SE) statútumáról szóló, 2001. október 8-i 2157/2001/EK tanácsi rendelet (HL L 294., 1. o.; magyar nyelvű különkiadás 6. fejezet, 4. kötet, 251. o.), az európai szövetkezet (SCE) statútumáról szóló, 2003. július 22-i 1435/2003/EK tanácsi rendelet (HL L 207., 1. o.; magyar nyelvű különkiadás 17. fejezet, 1. kötet, 280. o.), valamint a tőkeegyesítő társaságok határokon átnyúló egyesüléséről szóló, 2005. október 26-i 2005/56/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv (HL L 310., 1. o.) nem relevánsak a jelen jogvita megoldása szempontjából, mivel azok csupán a társaságok létrehozása, egyesülése és székhelyének áthelyezése esetére bízzák a közjegyzőkre, valamint a tagállam által kijelölt más hatóságokra bizonyos előzetes aktusok és alakszerűségek teljesítése igazolásának feladatát.

59 Ami a jogi szakmákról és a jogrendszerek működéséhez fűződő általános érdekről szóló, 2006. március 23-i európai parlamenti állásfoglalást illeti (HL C 292E., 105. o., a továbbiakban: 2006-os állásfoglalás), az pusztán politikai aktus, amelynek tartalma kétértelmű, mivel az Európai Parlament egyfelől az állásfoglalás 17. pontjában kimondta, hogy az EK 45. cikket alkalmazni kell a közjegyzői szakmára, másfelől viszont az állásfoglalás 2. pontjában megerősítette a Közösség tizenkét tagállamában

a közjegyzők szervezetének helyzetéről szóló, 1994. január 18-i állásfoglalásában (HL C 44., 36. o., a továbbiakban: 1994-es állásfoglalás) megfogalmazott álláspontját, amelyben kifejezte azon óhaját, hogy szűnjön meg a több tagállam jogszabályaiban meglévő, a közjegyzői hivatás gyakorlására vonatkozó állampolgársági feltétel.

60 A Bizottság és az Egyesült Királyság hozzáteszi, hogy a C-405/01. sz., Colegio de Oficiales de la Marina Mercante Española ügyben 2003. szeptember 30-án hozott ítélet [EBHT 2003., I-10391. o.], amelyre írásbeli észrevételeiben több tagállam is utalt, a kereskedelmi hajók kapitányai és másodkapitányai által gyakorolt számos, a biztonság fenntartásával, a rendfenntartással, valamint a családi állapottal kapcsolatos és közjegyzői feladat összességére vonatkozott. Ennélfogva a Bíróságnak nem volt alkalma részletesen, az EK 45. cikk első bekezdésére tekintettel megvizsgálni a közjegyzők által végzett tevékenységet. Következésképpen ezen ítélet nem elegendő annak megállapításához, hogy e rendelkezést a közjegyzőkre alkalmazni kell.

61 Másfelől, az Osztrák Köztársaság állításától eltérően a Bíróság ítélkezési gyakorlata megkülönbözteti a közjegyzőket a közhatalmi szervektől, amikor elismeri, hogy a közokiratokat közhatalmi szerv vagy más, erre feljogosított szerv állítja ki (a C-260/97. sz. Unibank-ügyben 1999. június 17-én hozott ítélet [EBHT 1999., I-3715. o.] 15. és 21. pontja).

62 Az Osztrák Köztársaság – amelyet a Cseh Köztársaság, a Németországi Szövetségi Köztársaság, a Francia Köztársaság, a Lett Köztársaság, a Litván Köztársaság, a Magyar Köztársaság, a Lengyel Köztársaság, a Szlovén Köztársaság és a Szlovák Köztársaság támogat – úgy véli, hogy a közjegyzők részt vesznek a közhatalom gyakorlásában, ezért tevékenységük az EK 45. cikk első bekezdésében szereplő kivétel hatálya alá tartozik.

63 Az Osztrák Köztársaság elsősorban azzal érvel, hogy az EK 45. cikk biztosítja a tagállamok számára azt a jogot, hogy saját maguk határozzák meg azon szabályokat,

amelyeknek alá kívánják vetni az olyan szakmák gyakorlásához való hozzáférést, amelyek tartósan vagy alkalmanként a közhatalom gyakorlásában való részvétellel járnak. E tagállam szerint a Bizottság a 45. cikkre vonatkozó értelmezést a Bíróság olyan ítélkezési gyakorlatára alapozza, amely a jelen ügyben nem releváns. Ezzel szemben a fent hivatkozott Colegio de Oficiales de la Marina Mercante Española ügyben hozott ítéletben a Bíróság kimondta, hogy a kapitányok és másodkapitányok közjegyzői feladatai a közhatalom gyakorlásában való részvételnek minősülnek.

64 Az Osztrák Köztársaság, a Németországi Szövetségi Köztársaság, a Lengyel Köztársaság, a Szlovén Köztársaság, valamint a Szlovák Köztársaság emellett úgy véli, hogy a közhatalom gyakorlása nem korlátozható sem a kényszerítő jogkör gyakorlásával járó, sem a bíróságok által végzett tevékenységekre. Más tevékenységek is tartozhatnak a közhatalom gyakorlásának fogalma alá, amennyiben azokat többek között sajátos jogkörök gyakorlása jellemzi.

65 Másodsorban a közjegyzőknek az osztrák jog szerinti sajátos jogállása – többek között a rájuk vonatkozó kinevezési eljáráson, valamint a rájuk alkalmazandó, elmozdíthatatlanságra, összeférhetetlenségre és függetlenségre vonatkozó szabályokon keresztül – tanúsítja a közjegyzők részvételét a közhatalom gyakorlásában. E tagállam továbbá azzal érvel, hogy a közjegyzői hivatásnak egységes jellege van, amelyről a közjegyzők által végzett különféle tevékenységek nem választhatók le.

66 Harmadsorban az Osztrák Köztársaság szerint a közjegyzői hitelesítés célja az, hogy végleges megoldást nyújtson a polgári jogi követelésekre vagy végleg kizárja azokat, és végrehajtható jogcímet biztosítson. A közjegyzői okiratok kizárólag bíróság előtt, és szigorúan korlátozott indokok alapján támadhatók meg.

67 Az említett közjegyzői okiratok emellett magas szintű bizonyító erővel rendelkeznek, ami köti a bíróságokat mérlegelési jogkörük gyakorlása során. A közjegyzői okiratok továbbá végrehajthatóak. Mind a végrehajtási eljárás, mind a végrehajtható jogcím kibocsátását megelőző eljárás az állami közhatalom gyakorlásának lényegéhez tartozik. Ebből következik, hogy a közjegyzők közokiratok kiállításában megnyilvánuló tevékenysége közvetlenül és sajátosan kapcsolódik a közhatalom gyakorlásához.

68 Negyedsorban, ami a közjegyző által „Gerichtskommissärként" végzett tevékenységet illeti, az Osztrák Köztársaság azzal érvel, hogy a közjegyző kvázi bírósági eljárást folytat le az öröklés terén, amelynek során a felek akaratától függetlenül vagy akár annak ellenére a hagyaték megőrzésére irányuló biztosítási intézkedéseket foganatosíthat, mint amilyen többek között a lakás céljára vagy kereskedelmi céllal használt helyiségekbe való belépés megtiltása, bankszámla zárolása vagy zárlatának feloldása, a hagyatékhoz tartozó vagyontárgyak raktárban való elhelyezése és kiadása, valamint bizonyos az eljárással kapcsolatos intézkedések meghozatala.

69 E tagállam azt is hangsúlyozza, hogy amikor a közjegyző „Gerichtskommissärként" tevékenykedik, az állam felelősségére jár el. Emellett a közjegyzőt a büntető törvénykönyv alkalmazásában tisztviselőnek kell tekinteni.

70 Ötödsorban a jelen ítélet 56–58. pontjában említett uniós jogi aktusok a közjegyzői okiratokat a bírósági határozatokkal azonos rangra emelik. Emellett a Parlament az 1994-es és a 2006-os állásfoglalásában kimondta, hogy a közjegyző részt vesz a közhatalom gyakorlásában.

71 Ugyanígy a fent hivatkozott Unibank-ítéletből kitűnik, hogy közokiratok valamely állami tisztviselő – mint amilyen a közjegyző – általi kiállítása közhatalom gyakorlásában való közvetlen és sajátos részvételnek minősül.

A Bíróság álláspontja

– Bevezető megállapítások

72 Első kifogásában a Bizottság azt rója fel az Osztrák Köztársaságnak, hogy a közjegyzői hivatás tekintetében a saját államterületén korlátozza más tagállamok polgárainak letelepedését azáltal, hogy e szakma gyakorlását az EK 43. cikket megsértve kizárólag saját állampolgárai számára tartja fenn.

73 E kifogás tehát kizárólag a szóban forgó osztrák szabályozás által e szakma gyakorlására vonatkozóan előírt állampolgársági feltételt érinti, az EK 43. cikk tekintetében.

74 Következésképpen pontosítani kell, hogy az említett kifogás nem vonatkozik sem a közjegyzők jogállására, sem az osztrák jogrendben rájuk vonatkozó általános szabályokra, sem pedig e tagállamban a közjegyzői hivatás gyakorlásának más feltételeire, az állampolgárságra vonatkozó feltételt leszámítva.

75 Végezetül hangsúlyozni kell – ahogyan arra a Bizottság a tárgyaláson rámutatott –, hogy az első kifogás nem érinti az EK-Szerződésnek a szolgáltatásnyújtás szabadságára vonatkozó rendelkezéseinek alkalmazását sem. Az említett kifogás nem vonatkozik a Szerződésnek a munkavállalók szabad mozgására vonatkozó rendelkezéseire sem.

– Az ügy érdeméről

76 Bevezetésként érdemes emlékeztetni arra, hogy az EK 43. cikk az uniós jog egyik alapvető rendelkezése (lásd ebben az értelemben többek között a fent hivatkozott Reyners-ügyben hozott ítélet 43. pontját).

77 A letelepedés fogalma a Szerződés értelmében nagyon tág fogalom, magában foglalja az uniós polgárok azon jogát, hogy tartósan és folyamatos módon részt vegyenek a származási helyüktől eltérő tagállamok gazdasági életében, és hogy abból hasznot húzzanak, ami elősegíti a gazdasági és társadalmi kölcsönhatást az Európai Unión belül a gazdasági tevékenység önálló vállalkozóként történő gyakorlása területén (lásd többek között a C-161/07. sz., Bizottság kontra Ausztria ügyben 2008. december 22-én hozott ítélet [EBHT 2008., I-10671. o.] 24. pontját).

78 A valamely tagállam állampolgárai számára elismert, más tagállam területén való letelepedés szabadsága magában foglalja többek között a jogot gazdasági tevékenységnek az önálló vállalkozóként történő, a letelepedés tagállamának joga által a saját állampolgáraira előírt feltételek szerinti megkezdésére és folytatására (lásd többek között a 270/83. sz., Bizottság kontra Franciaország ügyben 1986. január 28-án hozott ítélet [EBHT 1986., 273. o.] 13. pontját és ebben az értelemben a fent hivatkozott Bizottság kontra Ausztria ügyben hozott ítélet 27. pontját). Másként fogalmazva az EK 43. cikk valamennyi tagállamnak megtiltja, hogy jogszabályaiban azon személyekre nézve, akik az ott történő letelepedés szabadságával kívánnak élni, tevékenységük gyakorlására eltérő feltételeket írjanak elő, mint saját állampolgáraikra nézve (a fent hivatkozott Bizottság kontra Ausztria ügyben hozott ítélet 28. pontja).

79 Az EK 43. cikk célja tehát az, hogy valamely tagállam minden polgárának, aki egy másik tagállamban valamely önálló vállalkozói tevékenység gyakorlása végett letelepszik, a belföldiekkel azonos bánásmódot biztosítson, és e cikk megtiltja a tagállami szabályozásból eredő, állampolgárságon alapuló bármilyen hátrányos megkülönböztetést, amely a letelepedés szabadságának korlátozását jelentené (a fent hivatkozott Bizottság kontra Franciaország ügyben hozott ítélet 14. pontja).

80 Márpedig a jelen ügyben a vitatott nemzeti szabályozás az osztrák állampolgárok számára tartja fenn a közjegyzői hivatás gyakorlását, így az EK 43. cikk által főszabály szerint tiltott, állampolgárságon alapuló eltérő bánásmódot jelent.

81 Az Osztrák Köztársaság eközben azzal érvel, hogy a közjegyzői tevékenységek nem tartoznak az EK 43. cikk hatálya alá, mivel azok az EK 45. cikk első bekezdése értelmében véve a közhatalom gyakorlásában való részvételnek minősülnek. Először is meg kell tehát vizsgálni a közhatalom gyakorlása fogalmának terjedelmét e rendelkezés értelmében véve, másodszor pedig ellenőrizni kell, hogy az osztrák jogrendben a közjegyzőkre bízott tevékenységek e fogalom körébe tartoznak-e.

82 Az EK 45. cikk értelmében vett „közhatalom gyakorlása" fogalmat illetően érdemes hangsúlyozni, hogy ennek értékelésekor az állandó ítélkezési gyakorlat szerint figyelembe kell venni a letelepedés szabadsága alóli kivételekre vonatkozóan az e rendelkezésben előírt korlátok uniós jogi sajátos jellegét, annak érdekében, hogy a Szerződés hatékony érvényesülését ne befolyásolhassák a tagállamok egyoldalú rendelkezései (lásd ebben az értelemben a fent hivatkozott Reyners-ügyben hozott ítélet 50. pontját, a fent hivatkozott Bizottság kontra Görögország ügyben hozott ítélet 8. pontját és a C-438/08. sz., Bizottság kontra Portugália ügyben 2009. október 22-én hozott ítélet [EBHT 2009., I-10219. o.] 35. pontját).

83 Ugyancsak az állandó ítélkezési gyakorlat szerint az EK 45. cikk első bekezdése kivételt jelent a letelepedés szabadságának alapvető elve alól. Mint ilyennek, e kivételnek olyan értelmezést kell adni, amely a hatályát az e rendelkezés által a tagállamok számára védeni engedett érdekek megóvásához feltétlen szükséges mértékre korlátozza (lásd a fent hivatkozott Bizottság kontra Görögország ügyben hozott ítélet 7. pontját; a fent hivatkozott Bizottság kontra Spanyolország ügyben hozott ítélet 34. pontját; a C-451/03. sz. Servizi Ausiliari Dottori Commercialisti ügyben 2006. március 30-án hozott ítélet [EBHT 2006., I-2941. o.] 45. pontját; a C-393/05. sz., Bizottság kontra Ausztria ügyben 2007. november 29-én hozott ítélet [EBHT 2007., I-10195. o.] 35. pontját; a C-404/05. sz., Bizottság kontra Németország ügyben 2007. november 29-én hozott ítélet [EBHT 2007., I-10239. o.] 37. és 46. pontját, valamint a fent hivatkozott Bizottság kontra Portugália ügyben hozott ítélet 34. pontját).

84 Emellett a Bíróság több alkalommal kiemelte, hogy az EK 45. cikk első bekezdésében előírt kivételt azon tevékenységekre kell korlátozni, amelyek önmagukban véve is a közhatalom gyakorlásában való közvetlen és sajátos részvételnek minősülnek (lásd a fent hivatkozott Reyners-ügyben hozott ítélet 45. pontját; a C-42/92. sz., Thijssen-ügyben 1993. július 13-án hozott ítélet [EBHT 1993., I-4047. o.] 8. pontját; a fent hivatkozott Bizottság kontra Spanyolország ügyben hozott ítélet 35. pontját; Servizi Ausiliari Dottori Commercialisti ügyben hozott ítélet 46. pontját; Bizottság kontra Németország ügyben hozott ítélet 38. pontját és Bizottság kontra Portugália ügyben hozott ítélet 36. pontját).

85 E tekintetben a Bíróságnak lehetősége nyílt kimondani, hogy nem tartoznak az EK 45. cikk első bekezdésében előírt kivétel hatálya alá bizonyos, a közhatalom gyakorlásához képest kisegítő vagy előkészítő jellegű tevékenységek (lásd ebben az értelemben a fent hivatkozott Thijssen-ügyben hozott ítélet 22. pontját, Bizottság kontra Spanyolország ügyben hozott ítélet 38. pontját, Servizi Ausiliari Dottori Commercialisti ügyben hozott ítélet 47. pontját, Bizottság kontra Németország ügyben hozott ítélet 38. pontját és Bizottság kontra Portugália ügyben hozott ítélet 36. pontját), vagy bizonyos olyan tevékenységek, amelyek – bár gyakorlásuk a bírósági vagy közigazgatási hatóságokkal való akár rendszeres és szerves kapcsolattal, sőt a működésükben való akár kötelező együttműködéssel jár együtt – érintetlenül hagyják az említett hatóságok mérlegelési és döntési jogkörét (lásd ebben az értelemben a fent hivatkozott Reyners-ügyben hozott ítélet 51. és 53. pontját), továbbá bizonyos olyan tevékenységek, amelyek nem járnak döntési jogkör gyakorlásával (lásd ebben az értelemben a fent hivatkozott Thijssen-ügyben hozott ítélet 21. és 22. pontját, Bizottság kontra Ausztria ügyben 2007. november 29-én hozott ítélet 36. és 42. pontját, Bizottság kontra Németország ügyben hozott ítélet 38. és 44. pontját, valamint Bizottság kontra Portugália ügyben hozott ítélet 36. és 41. pontját), kényszerítő jogkör gyakorlásával (lásd ebben az értelemben a fent hivatkozott Bizottság kontra Spanyolország ügyben hozott ítélet 37. pontját) vagy kényszer alkalmazására vonatkozó jogkör gyakorlásával (lásd ebben az értelemben a C-47/02. sz., Anker és társai ügyben 2003. szeptember 30-án hozott ítélet [EBHT 2003., I-10447. o.] 61. pontját, valamint a fent hivatkozott Bizottság kontra Portugália ügyben hozott ítélet 44. pontját).

86 A fenti megállapításokra tekintettel ellenőrizni kell, hogy az osztrák jogrendben a közjegyzőkre bízott tevékenységek a közhatalom gyakorlásában való közvetlen és sajátos részvételt jelentenek-e.

87 E célból figyelembe kell venni a szóban forgó szakma képviselői által végzett tevékenységek jellegét (lásd ebben az értelemben a fent hivatkozott Thijssen-ügyben hozott ítélet 9. pontját).

88 Elsősorban, amikor a közjegyző a szükséges alakszerűségek betartásával közokiratot állít ki, többek között ellenőriznie kell, hogy az okirat kiállításához szükséges, törvényben előírt összes feltétel teljesült-e. A közokirat emellett bizonyító erővel rendelkezik, és végrehajtható.

89 E tekintetben érdemes kiemelni, hogy az osztrák szabályozás értelmében olyan okiratok vagy megállapodások hitelesítésére kerül sor, amelyekben a felek szabadon megegyeztek. A felek ugyanis a törvény adta korlátok között maguk határozzák meg jogaik és kötelezettségeik terjedelmét, és szabadon választják ki azon szerződéses rendelkezéseket, amelyeket magukra nézve kötelezőnek kívánnak elfogadni, amikor az okirat vagy megállapodás hitelesítése végett a közjegyzőhöz fordulnak. A közjegyző közreműködése tehát a felek előzetes beleegyezését vagy egyetértését feltételezi.

90 Emellett a közjegyző egyoldalúan nem módosíthatja a hitelesíteni kért megállapodást, hanem ehhez a felek előzetes jóváhagyása szükséges.

91 A közjegyzőre bízott hitelesítési tevékenység tehát önmagában nem jelent az EK 45. cikk első bekezdése értelmében vett, a közhatalom gyakorlásában való közvetlen és sajátos részvételt.

92 Az a tény, hogy bizonyos okiratok vagy megállapodások hitelesítése semmisség terhe mellett kötelező, nem kérdőjelezheti meg e következtetést. Megszokott ugyanis, hogy a nemzeti jogrendekben és az ott előírtaknak megfelelően a különféle okiratok érvényessége alakszerűségi követelményektől vagy kötelező hitelesítéstől függ.

93 A fenti következtetést az sem kérdőjelezi meg, hogy a közjegyzők az okirat vagy megállapodás hitelesítését megelőzően kötelesek megvizsgálni, hogy az ezen okirat vagy megállapodás létrehozásához szükséges, törvényben előírt összes feltétel teljesült, és ha nem ez a helyzet, kötelesek megtagadni a hitelesítést.

94 Igaz, hogy a közjegyző – ahogyan azt az Osztrák Köztársaság hangsúlyozza – e vizsgálatot a köz érdekében végzi, vagyis a magánszemélyek között létrejött okiratok tekintetében a jogszerűség és jogbiztonság biztosítása céljából. Mindazonáltal e cél követése önmagában nem igazolhatja, hogy az annak biztosítására szolgáló jogosítványokat az érintett tagállam állampolgárságával rendelkező közjegyzők számára tartsák fenn.

95 A közérdekű cél érdekében való fellépés önmagában nem elegendő ahhoz, hogy valamely tevékenységet a közhatalom gyakorlásában való közvetlen és sajátos részvételnek kelljen tekinteni. Vitathatatlan ugyanis, hogy a különféle szabályozott szakmák keretében végzett tevékenységek gyakorlása a nemzeti jogrendekben gyakran magában foglalja e tevékenység gyakorlója számára az ilyen cél követésének kötelezettségét, anélkül hogy e tevékenység ettől a közhatalom gyakorlása körébe tartozna.

96 Ugyanakkor az a tény, hogy a közjegyzői tevékenység olyan közérdekű célt követ, amely többek között a magánszemélyek között létrejött okiratok tekintetében a jogszerűség és jogbiztonság biztosítására irányul, olyan közérdeken alapuló kényszerítő indoknak minősül, amely a közjegyzői tevékenység sajátosságaiból fakadóan igazolhatja az EK 43. cikk esetleges korlátozását, amely vonatkozhat például a közjegyzők felvételi eljárás során való képzésére, a közjegyzők számának és illetékességi területének korlátozására vagy a díjazásuk, függetlenségük, összeférhetetlenségük és elmozdíthatatlanságuk szabályaira, feltéve, hogy e korlátozások lehetővé teszik az említett célok elérését, és ahhoz szükségesek.

97 Az is igaz, hogy a közjegyzőnek a felek szándékától függetlenül meg kell tagadnia az olyan okirat vagy megállapodás hitelesítését, amely nem felel meg a törvényben előírt feltételeknek. Ugyanakkor ezen elutasítást követően a felek szabadon orvosolhatják a megállapított jogsértést, módosíthatják az érintett okirat vagy megállapodás tartalmát, avagy elállhatnak az okirat kiállításától vagy a megállapodástól.

98 A közjegyzői okirat bizonyító erejét és végrehajthatóságát illetően vitathatatlan, hogy ezek fontos joghatásokat biztosítanak az említett okiratoknak. Ugyanakkor az a tény, hogy adott tevékenység ilyen hatású okiratok elkészítésével jár, nem elegendő ahhoz, hogy e tevékenységet az EK 45. cikk első bekezdése értelmében vett, a közhatalom gyakorlásában való közvetlen és sajátos részvételnek kelljen tekinteni.

99 Közelebbről megvizsgálva ugyanis pontosítani kell, hogy a közjegyzői okirathoz kapcsolódó bizonyító erő a szóban forgó jogrend bizonyítási rendszerének részét képezi. A ZPO 292. cikke, amely meghatározza a közokirat bizonyító erejét, e rendelet második részének „okirati bizonyítékok" című III. fejezetében található. Tehát az adott okirat törvény által biztosított bizonyító erejének nincs közvetlen hatása azon kérdésre, hogy az ezen okirat elkészítését magában foglaló tevékenység önmagában véve a közhatalom gyakorlásában való közvetlen és sajátos részvételnek minősül-e, amint azt az ítélkezési gyakorlat megköveteli (lásd ebben az értelemben a fent hivatkozott Thijssen-ügyben hozott ítélet 8. pontját és a Bizottság kontra Spanyolország ügyben hozott ítélet 35. pontját).

100 Emellett, ahogyan az többek között a ZPO 292. cikkének (2) bekezdéséből kitűnik, az így tanúsított tények vagy események, valamint a hitelesítés hibás volta bizonyításának helye van.

101 Nem állítható tehát, hogy a közjegyzői okirat bizonyító erejénél fogva feltétel nélkül köti a bíróságot mérlegelési jogkörének gyakorlása során, mivel nyilvánvaló, hogy a bíróság meggyőződése szerint, a bírósági eljárásban bemutatott tények és bizonyítékok összességének mérlegelését követően hozza meg döntését. A bizonyítékok bíróság általi szabad mérlegelésének elvét egyébként a ZPO 272. cikke kimondja.

102 A közokirat végrehajthatóságát illetően meg kell jegyezni – ahogyan arra az Osztrák Köztársaság hivatkozik –, hogy az a bíróság előzetes közreműködése nélkül lehetővé teszi az okiratban foglalt kötelezettség végrehajtását.

103 A közokirat végrehajthatósága azonban nem jelenti a közjegyzőnek a közhatalom gyakorlásában való közvetlen és sajátos részvételét. Ugyanis a NO 3. cikkéből kitűnik, hogy a közjegyzői okirat végrehajthatósága feltételes: többek között az adós ahhoz való hozzájárulásától függ, hogy ezen aktus előzetes eljárás nélküli esetleges végrehajtásának aláveti magát. Ebből következik, hogy az adós hozzájárulása nélkül a közjegyzői okirat nem rendelkezik végrehajthatósággal. Így noha a végrehajtási záradék közjegyző általi rávezetése a közokiratra végrehajthatóságot biztosít ez utóbbinak, e végrehajthatóság a felek azon szándékán alapul, hogy valamely okiratot vagy megállapodást – miután annak törvényességét a közjegyző ellenőrizte – ilyen hatással ruházzanak fel.

104 Másodsorban a közjegyző magánokirat kiállítására, valamint a felek jól körülhatárolt ügyekben való képviseletére vonatkozó jogkörét illetően emlékeztetni kell arra, hogy a közjegyző által biztosított konzultáció és az általa végzett jogi segítségnyújtás még akkor sem tekinthetők a közhatalom gyakorlásában való részvételnek, ha azok kötelezőek vagy a törvény értelmében a közjegyző kizárólagos hatáskörébe tartoznak (lásd ebben az értelemben a fent hivatkozott Reyners-ügyben hozott ítélet 52. pontját).

105 Harmadsorban a GKG által a közjegyzőre bízott tevékenységeket illetően rá kell mutatni, hogy a közjegyzőnek főként az öröklési jog terén vannak feladatai, mint amilyen többek között a halál tényének megállapítása, a hagyatéki leltár elkészítése, az örökösök azonosítása, és a hagyaték megszerzésére vonatkozó nyilatkozataik beszerzése, a hagyaték megőrzése, valamint e célból biztosítási intézkedések foganatosítása.

106 E tekintetben meg kell állapítani egyrészt, hogy a közjegyző e feladatait a bíróság felügyelete alatt végzi, amely bármikor jelentést kérhet az említett feladatok teljesítéséről, és akár vizsgálatot is lefolytathat, ahogyan az a GKG 7a. cikkének (1) bekezdéséből kitűnik. E törvény 7. cikke értelmében a bíróság vissza is vonhatja a közjegyző megbízását, ha az nem teljesíti a feladatokat a megszabott határidőn belül. Emellett, ha a bíróság kéri, a közjegyző köteles az ügy iratait haladéktalanul továbbítani neki, az AußStrG 144. cikke (3) bekezdésének megfelelően.

107 Másrészt, ahogyan az a GKG 7a. cikkének (2) bekezdéséből, valamint az AußStrG 160. és 161. cikkéből valamint 166. cikke (2) bekezdéséből kitűnik, az öröklés rendezésének különböző kérdéseivel kapcsolatban felmerülő vita esetén a közjegyző köteles a bíróság döntését kérni. Az AußStrG 177. és 178. cikke értelmében a bíróság feladata, hogy a hagyatékot átadja az örökösöknek, és ezzel az eljárást befejezze.

108 Úgy tűnik, hogy a közjegyző az öröklési jog terén rá bízott feladatokat a bíróság felügyelete alatt végzi, amelyhez a közjegyző az esetleges vita esetén fordulni köteles, és amely végső fokon döntést hoz. Következésképpen e feladatok önmagukban nem tekinthetők úgy, mint amelyek közvetlen és sajátos részvételt jelentenek a közhatalom gyakorlásában (lásd ebben az értelemben a fent hivatkozott Thijssen-ügyben hozott ítélet 21. pontját, Bizottság kontra Ausztria ügyben 2007. november 29-én hozott ítélet 41. és 42. pontját, valamint Bizottság kontra Portugália ügyben hozott ítélet 37. és 41. pontját).

109 E következtetést az sem kérdőjelezi meg, hogy a közjegyző az örökléssel kapcsolatos feladatainak ellátása során meghozhat bizonyos biztosítási és szervezési intézkedéseket. E hatáskör ugyanis járulékos a közjegyző elsődleges feladatához, a szóban forgó öröklés rendezéséhez képest, amelynek megvalósításához ezen intézkedések hozzájárulnak. Márpedig ahogyan az a jelen ítélet előző pontjából kitűnik, e feladat nem tekinthető a közhatalom gyakorlásában való közvetlen és sajátos részvételnek.

110 Ugyanez a helyzet a GKG értelmében a közjegyzőre bízott más feladatok esetében is, mint amilyen többek között az ingó és ingatlan javak értékének felbecslése, leltár készítése, valamint a vagyon megállapodás alapján történő megosztása, amely feladatok elvégzése ugyancsak a bíróság felügyelete alatt történik, ahogyan az a GKG 7. és 7a. cikkéből kitűnik.

111 Negyedsorban a közjegyzőknek az osztrák jog szerinti sajátos jogállására vonatkozóan elegendő arra emlékeztetni, hogy – ahogyan az a jelen ítélet 84. és 87. pontjából kitűnik – a szóban forgó, önmagukban vett tevékenységek jellegére tekintettel, nem pedig magának e jogállásnak a fényében kell megvizsgálni azt, hogy e tevékenységek az EK 45. cikk első bekezdésében előírt kivétel hatálya alá tartoznak-e.

112 Mindazonáltal e tekintetben két pontosítást kell tenni. Először is egyértelmű, hogy a közjegyző törvény általi kijelölésének esetét leszámítva, a felek szabadon választhatnak közjegyzőt. Igaz ugyan, hogy a közjegyzők díjazását a törvény állapítja meg, azonban a szolgáltatás minősége közjegyzőnként változhat, többek között az érintett személyek szakmai képességeitől függően. Ebből következik, hogy területi illetékességük korlátain belül a közjegyzők – ahogyan arra a főtanácsnok indítványának 18. pontjában rámutatott – versenyfeltételek között gyakorolják szakmájukat, ami nem jellemző a közhatalom gyakorlására.

113 Másodszor az Osztrák Köztársaság a fenti megállapításokkal szemben nem hivatkozhat arra, hogy a közjegyző „Gerichtskommissärként" fellépve az állam felelősségére jár el. E rendkívüli esettől eltekintve ugyanis a közjegyző kizárólag maga felel a szakmai tevékenysége során elvégzett cselekményekért.

114 Ötödsorban nem meggyőző az Osztrák Köztársaságnak a bizonyos uniós jogi aktusokra való hivatkozása sem. A jelen ítélet 56. pontjában említett jogi aktusokkal kapcsolatban pontosítani kell, hogy az a tény, hogy a jogalkotó bizonyos jogi aktus hatálya alól kivette a közjegyzői tevékenységeket, nem jelenti azt, hogy e tevékenységek szükségszerűen az EK 45. cikk első bekezdésében előírt kivétel hatálya alá tartoznak. Közelebbről a 2005/36 irányelvet illetően annak (41) preambulumbekezdésének szövegéből – amely szerint ezen irányelv „nem előzi meg [helyesen: nem érinti] […] a[z] [EK] 45. cikk alkalmazását mindenekelőtt [helyesen: többek között] a közjegyzők vonatkozásában" – kitűnik, hogy az uniós jogalkotó az EK 45. cikk első bekezdésének alkalmazhatóságáról viszont nem foglalt állást.

115 A jelen ítélet 57. pontjában szereplő rendeletekkel kapcsolatban kiemelendő, hogy azok a más tagállamokban elfogadott és végrehajtható közokiratok elismerésére és végrehajtására vonatkoznak, ebből következően nem érintik az EK 45. cikk első bekezdésének értelmezését. Ezen értelmezést nem kérdőjelezik meg a jelen ítélet 58. pontjában említett uniós jogi aktusok sem, amennyiben azok – ahogyan arra a Bizottság helyesen rámutatott – arra korlátozódnak, hogy a közjegyzőkre, valamint a tagállam által kijelölt más hatóságokra bízzák bizonyos előzetes aktusok és alakszerűségek teljesítése igazolásának feladatát a társaságok létrehozása, egyesülése és székhelyének áthelyezése esetére.

116 A jelen ítélet 59. pontjában említett 1994-es és 2006-os állásfoglalásokat illetően kiemelendő, hogy azok nem bírnak joghatással, mivel az ilyen állásfoglalások jellegüknél fogva nem kötelezőek. Végezetül, noha ezen állásfoglalások kimondják, hogy a

közjegyzői hivatás az EK 45. cikk hatálya alá tartozik, a Parlament az első állásfoglalásban kifejezetten hangot adott azon óhajának, hogy szűnjön meg a közjegyzői hivatás gyakorlására vonatkozó állampolgársági feltétel, és ezt az álláspontot a 2006-os állásfoglalásban hallgatólagosan újra megerősítette.

117 Hatodsorban az Osztrák Köztársaságnak a Colegio de Oficiales de la Marina Mercante Española ügyben hozott ítéletre vonatkozó érvelését illetően pontosítani kell, hogy az ezen ítélet alapjául szolgáló ügy az EK 39. cikk (4) bekezdésének értelmezésére vonatkozott, nem pedig az EK 45. cikk első bekezdésének értelmezésére. Emellett az említett ítélet 42. pontjából kitűnik, hogy amikor kimondta, hogy a kapitányok és másodkapitányok feladatai a közhatalmi jogosítványok gyakorlásában való részvételnek minősülnek, a Bíróság az általuk gyakorolt feladatok összességét vette tekintetbe. A Bíróság tehát nem kizárólag a kapitányok és másodkapitányok közjegyzői feladatkörét vizsgálta, vagyis külön a végrendeletek átvételét, megőrzését és visszaszolgáltatását, a többi jogkörtől függetlenül, hanem többek között a rájuk bízott, kényszer alkalmazására és szankció kiszabására vonatkozó jogkört is.

118 A fent hivatkozott Unibank-ügyben hozott ítéletet illetően – amelyre szintén hivatkozik az Osztrák Köztársaság – meg kell állapítani, hogy az ítélet alapjául szolgáló ügy semmilyen módon nem érinti az EK 45. cikk első bekezdésének értelmezését. Emellett a Bíróság az említett ítélet 15. pontjában kimondta, hogy ahhoz, hogy valamely okirat a polgári és kereskedelmi ügyekben irányadó bírósági joghatóságról és a bírósági határozatok végrehajtásáról szóló, 1968. szeptember 27-i brüsszeli egyezmény (HL 1972. L 299., 32. o.) 50. cikke értelmében közokiratnak minősüljön, valamely közhatalmi szerv vagy az állam által feljogosított bármely más szerv közreműködése szükséges.

119 Ilyen körülmények között meg kell állapítani, hogy az osztrák jogrend jelen állása szerint meghatározott közjegyzői tevékenységek az EK 45. cikk első bekezdése értelmében nem jelentenek a közhatalom gyakorlásában való részvételt.

120 Következésképpen meg kell állapítani, hogy a közjegyzői hivatás gyakorlására vonatkozóan előírt állampolgársági feltétel az EK 43. cikkben tiltott, állampolgárságon alapuló hátrányos megkülönböztetésnek minősül.

121 A fenti megfontolások összességére tekintettel meg kell állapítani, hogy az első kifogás megalapozott.

A második kifogásról

A felek érvei

122 A Bizottság azt rója fel az Osztrák Köztársaságnak, hogy a közjegyzői hivatás tekintetében a 2007. október 20-ig terjedő időszakra nézve nem ültette át a 89/48 irányelvet, ezen időpontot követő időszakra vonatkozóan pedig a 2005/36 irányelvet.

123 A Bizottság az Egyesült Királysághoz hasonlóan úgy véli, hogy a közjegyzői szakma a 89/48 irányelv 1. cikkének c) pontja értelmében vett szabályozott szakma, következésképpen ezen irányelv hatálya alá tartozik. A 2005/36 irányelv (41) preambulumbekezdése nem zárja ki e szakmát ezen irányelv hatálya alól, hacsak az említett szakma az EK 45. cikk első bekezdésének hatálya alá nem tartozik, amit a Bizottság a jelen esetben vitat. Emellett, ha a jogalkotó a közjegyzői hivatást ki akarta volna zárni az említett irányelv hatálya alól, azt kifejezetten megtette volna.

124 A Bizottság emlékeztet arra, hogy a 89/48 és a 2005/36 irányelv lehetővé teszi a tagállamok számára alkalmassági vizsga vagy adaptációs időszak előírását, amely biztosítaná a közjegyzőktől megkövetelt képesítés magas szintjét. Emellett ezen irányelvek alkalmazása nem akadályozná meg a közjegyzők versenyeztetés útján való felvételét, hanem csupán más tagállamok állampolgárai számára is hozzáférést biztosítana e versenyhez. Az irányelvek alkalmazása a közjegyzők kinevezési eljárására sem lenne hatással.

125 Az Osztrák Köztársaság, a Magyar Köztársaság, a Lengyel Köztársaság, a Szlovén Köztársaság és a Szlovák Köztársaság azzal érvel, hogy a közjegyzők nem tartoznak az említett irányelvek hatálya alá, mivel tevékenységük az EK 45. cikkben előírt kivétel körébe tartozik.

126 A Szlovén Köztársaság úgy véli, hogy a Bíróságnak hivatalból el kellene utasítania a Bizottság második kifogását mint elfogadhatatlant annyiban, amennyiben egyrészt e kifogás okafogyottá vált a 89/48 irányelv hatályon kívül helyezésével, másrészt a jogvita tárgya túlterjed azon, ami a pert megelőző eljárásban szerepelt.

A Bíróság álláspontja

– Az elfogadhatóságról

127 A Bizottság által előadott jogi érvelésből kitűnik, hogy a jelen kifogás a 89/48 irányelv és/vagy a 2005/36 irányelv közjegyzői szakma tekintetében való álültetésének állítólagos elmulasztására vonatkozik. Azonban meg kell jegyezni, hogy a Bizottságnak

mind a felszólító levele, mind az indokolással ellátott véleménye az első irányelvre vonatkozik. Következésképpen hivatalból meg kell vizsgálni a második kifogás elfogadhatóságát.

128 Az ítélkezési gyakorlat értelmében ugyanis a Bíróság hivatalból vizsgálhatja, hogy a tagállami kötelezettségszegés megállapítása iránti kereset benyújtásához fennállnak-e az EK 226. cikkben előírt feltételek (a C-362/90. sz., Bizottság kontra Olaszország ügyben 1992. március 31-én hozott ítélet [EBHT 1992., I-2353. o.] 8. pontja, a C-417/02. sz., Bizottság kontra Görögország ügyben 2004. szeptember 9-én hozott ítélet [EBHT 2004., I-7973. o.] 16. pontja).

129 Az állandó ítélkezési gyakorlat szerint az EK 226. cikk szerinti eljárásban a kötelezettségszegés fennállását a Bizottság által a szóban forgó tagállam számára az indokolással ellátott véleménynek való megfelelésre kitűzött határidő leteltekor hatályos közösségi jogszabályok alapján kell megítélni (lásd különösen a C-365/97. sz., Bizottság kontra Olaszország ügyben 1999. november 9-én hozott ítélet [EBHT 1999., I-7773. o.] 32. pontját, a C-275/04. sz., Bizottság kontra Belgium ügyben 2006. október 5-én hozott ítélet [EBHT 2006., I-9883. o.] 34. pontját, és a C-270/07. sz., Bizottság kontra Németország ügyben 2009. március 19-én hozott ítélet [EBHT 2009., I-1983. o.] 49. pontját).

130 A jelen ügyben az említett határidő 2006. december 18-án járt le. Márpedig ezen időpontban a 89/48 irányelv még hatályban volt, mivel azt a 2005/36 irányelv csupán 2007. október 20-ától kezdődően helyezte hatályon kívül. Következésképpen a 89/48 irányelv átültetésének elmulasztására alapított kereset nem okafogyott (lásd analógia útján a C-327/08. sz., Bizottság kontra Franciaország ügyben 2009. június 11-én hozott ítélet 23. pontját).

131 A jelen kifogás azon részének elfogadhatóságát illetően, amely a 2005/36 irányelv átültetésének állítólagos elmulasztására vonatkozik, emlékeztetni kell arra, hogy noha a kereseti kérelmek főszabály szerint nem terjeszkedhetnek túl az indokolással ellátott vélemény rendelkező részében, valamint a felszólító levélben foglalt állítólagos kötelezettségszegéseken, a Bizottságnak a későbbiekben módosításra vagy hatályon kívül

helyezésre került uniós jogi aktus eredeti szövegén alapuló, de az új rendelkezések által is fenntartott kötelezettségek megszegésének megállapítására irányuló keresete elfogadható. Ezzel szemben a jogvita tárgya a kötelezettségszegést megállapító eljárás szabályszerűsége lényeges alaki szabályainak megsértése nélkül nem terjeszthető ki az olyan új rendelkezésből eredő kötelezettségre, amelynek az érintett jogi aktus eredeti változatának szövegében nem található megfelelője (lásd e tekintetben a fent hivatkozott Bizottság kontra Olaszország ügyben 1999. november 9-én hozott ítélet 36. pontját, a C-363/00. sz., Bizottság kontra Olaszország ügyben 2003. június 12-én hozott ítélet [EBHT 2003., I-5767. o.] 22. pontját és a C-416/07. sz., Bizottság kontra Görögország ügyben 2009. szeptember 10-én hozott ítélet [EBHT 2009., I-7883. o.] 28. pontját).

132 Következésképpen főszabály szerint akkor elfogadhatók a Bizottság keresetlevelében foglalt kérelmek, amelyek annak megállapítására irányulnak, hogy az Osztrák Köztársaság nem teljesítette a 2005/36 irányelv rendelkezéseiből eredő kötelezettségeit, ha e kötelezettségek analógok a 89/48 irányelvből eredő kötelezettségekkel (lásd analógia útján a fent hivatkozott Bizottság kontra Görögország ügyben 2009. szeptember 10-én hozott ítélet 29. pontját).

133 Márpedig ahogyan az a 2005/36 irányelv (9) preambulumbekezdéséből kitűnik, miközben az alkalmazandó elvek egységesítése révén a létező rendelkezések tökéletesítésére, átszervezésére és ésszerűsítésére törekszik, ezen irányelv a letelepedés szabadsága tekintetében fenntartja az olyan különböző, hatályos elismerési rendszerek alapjául szolgáló elveket és biztosítékokat, mint amelyeket a 89/48 irányelv hozott létre.

134 Ugyanígy a 2005/36 irányelv (14) preambulumbekezdése kimondja, hogy a többek között a 89/48 irányelv által létrehozott elismerési mechanizmus változatlan marad.

135 A jelen ügyben a Bizottság által az Osztrák Köztársasághoz intézett, a közjegyzői szakma tekintetében való átültetés elmulasztására vonatkozó kifogás nem a 2005/36 irányelv valamely konkrét rendelkezését, hanem az irányelv egészét érinti.

136 Ilyen körülmények között meg kell állapítani, hogy a 2005/36 irányelv a közjegyzői szakma tekintetében való átültetésének állítólagos kötelezettsége analóg a 89/48 irányelvből eredő kötelezettséggel annyiban, amennyiben egyrészt az utóbbi által létrehozott elismerési rendszer alapjául szolgáló elveket és biztosítékokat a 2005/36 irányelv fenntartja, másrészt a 89/48 irányelvvel létrehozott elismerési rendszer a 2005/36 irányelv elfogadása után változatlan maradt.

137 Következésképpen a jelen kifogást elfogadhatónak kell tekinteni.

– Az ügy érdeméről

138 A Bizottság azt rója fel az Osztrák Köztársaságnak, hogy a közjegyzői hivatás tekintetében nem ültette át a 89/48 irányelvet. Következésképpen meg kell vizsgálni, hogy ezen irányelv célja az volt-e, hogy e szakmára vonatkozzon.

139 E tekintetben figyelembe kell venni azon jogszabályi környezetet, amelybe ezen irányelv illeszkedik.

140 Rá kell mutatni, hogy a 89/48 irányelv tizenkettedik preambulumbekezdésében a jogalkotó kifejezetten kimondta, hogy a felsőfokú oklevelek elismerésének az ezen irányelvben létrehozott általános rendszere „semmiképpen sem sérti [helyesen: sem érinti] […] a[z] [EK 45.] cikk alkalmazását”. Az így megfogalmazott fenntartás a jogalkotó azon szándékát tükrözi, hogy az EK 45. cikk első bekezdésének hatálya alá tartozó tevékenységeket kivegye az említett irányelv hatálya alól.

141 Márpedig a 89/48 irányelv elfogadásának időpontjában a Bíróságnak még nem volt alkalma nyilatkozni azon kérdésről, hogy a közjegyzői tevékenységek az EK 45. cikk első bekezdésének hatálya alá tartoznak-e, vagy sem.

142 A 89/48 irányelv elfogadását követő évek során a Parlament a jelen ítélet 59. és 116. pontjában említett 1994-es és 2006-os állásfoglalásában kimondta egyrészt, hogy az EK 45. cikk első bekezdésének teljes körűen érvényesülnie kell a közjegyzői hivatás vonatkozásában, miközben másrészt azon óhajának adott hangot, hogy szűnjön meg a közjegyzői hivatás gyakorlására vonatkozó állampolgársági feltétel.

143 Emellett a 2005/36 irányelv elfogadásakor, amely irányelv a 89/48 irányelv helyébe lépett, az uniós jogalkotó gondoskodott arról, hogy a 2005/36 irányelv (41) preambulumbekezdésében pontosítsa, hogy az nem érinti az EK 45. cikk alkalmazását „mindenekelőtt [helyesen többek között] a közjegyzők vonatkozásában". Ahogyan az a jelen ítélet 114. pontjában szerepel, e fenntartás kimondásával az uniós jogalkotó nem foglalt állást az EK 45. cikk első bekezdésének, ebből következően a 2005/36 irányelvnek a közjegyzői tevékenységekre való alkalmazhatóságáról.

144 Erről tanúskodnak többek között a 2005/36 irányelv előkészítési munkálatai. Az Európai Parlament a 2004. február 11-i, első olvasatban elfogadott, a szakképesítések elismeréséről szóló európai parlamenti és tanácsi irányelvjavaslatra vonatkozó jogalkotási állásfoglalásában (HL 2004. C 97E., 230. o.) azt javasolta, hogy a 2005/36 irányelv szövegében kifejezetten szerepeljen, hogy az irányelv nem vonatkozik a közjegyzőkre. Bár e javaslatot nem tartották meg a szakképesítések elismeréséről szóló, módosított európai parlamenti és tanácsi irányelvjavaslatban (COM (2004) 317 végleges), sem a 2004. december 21-én az Európai Közösséget létrehozó szerződés 251. cikkében említett eljárással összhangban eljárva, a szakmai képesítések elismeréséről szóló európai parlamenti és tanácsi irányelv elfogadása céljából a Tanács által elfogadott 10/2005/EK közös álláspontban (HL 2005. C 58E., 1. o.), ez nem amiatt történt, mert

a tervezett irányelvet alkalmazni kellene a közjegyzői hivatásra, hanem többek között azért, mert „az EK 45. cikk [első bekezdése] a letelepedés szabadsága és a szolgáltatásnyújtás szabadsága alóli kivételt ír[t] elő a közhatalom gyakorlásában való közvetlen és sajátos részvétellel járó tevékenységekre nézve”.

145 E tekintetben a jogalkotási eljárás sajátos körülményeire, valamint az ebből eredő bizonytalan helyzetre tekintettel – ahogyan az a fenti jogalkotási háttérből kitűnik – nem lehet megállapítani, hogy az indokolással ellátott véleményben megszabott határidő lejártakor kellően egyértelmű kötelezettség hárult volna a tagállamokra a 89/48 és a 2005/36 irányelveknek a közjegyzői hivatás tekintetében való átültetésére.

146 Ebből következően a második kifogást el kell utasítani.

147 A fenti megfontolások összességére tekintettel meg kell állapítani, hogy az Osztrák Köztársaság – mivel a közjegyzői hivatás gyakorlását állampolgársági feltételhez kötötte – nem teljesítette az EK 43. cikkből eredő kötelezettségeit, ezt meghaladó részében pedig a keresetet el kell utasítani.

A költségekről

148 Az eljárási szabályzat 69. cikkének 3. §-a értelmében részleges pernyertesség esetén a Bíróság elrendelheti a költségeknek a felek közötti megosztását, vagy határozhat úgy, hogy mindegyik fél maga viselje saját költségeit. A jelen esetben, mivel a Bíróság csak részben adott helyt a Bizottság keresetének, úgy kell határozni, hogy mindegyik fél maga viselje saját költségeit.

149 Ugyanezen szabályzat 69. cikke 4. §-ának első albekezdése alapján az eljárásba beavatkozó tagállamok maguk viselik saját költségeiket. Következésképpen a Cseh Köztársaság, a Németországi Szövetségi Köztársaság, a Francia Köztársaság, a Lett Köztársaság, a Litván Köztársaság, a Magyar Köztársaság, a Lengyel Köztársaság, a Szlovén Köztársaság, a Szlovák Köztársaság és az Egyesült Királyság maguk viselik saját költségeiket.

A fenti indokok alapján a Bíróság (nagytanács) a következőképpen határozott:

1) Az Osztrák Köztársaság – mivel a közjegyzői hivatás gyakorlását állampolgársági feltételhez kötötte – nem teljesítette az EK 43. cikkből eredő kötelezettségeit.

2) A Bíróság a keresetet ezt meghaladó részében elutasítja.

3) Az Európai Bizottság, az Osztrák Köztársaság, a Cseh Köztársaság, a Németországi Szövetségi Köztársaság, a Francia Köztársaság, a Lett Köztársaság, a Litván Köztársaság, a Magyar Köztársaság, a Lengyel Köztársaság, a Szlovén Köztársaság, a Szlovák Köztársaság, valamint Nagy-Britannia és Észak-Írország Egyesült Királysága maguk viselik saját költségeiket.

Aláírások